

DE ZOMER VAN 1979

Over het weer in Nederland in de zomer van 1979 valt zo op het eerste gezicht niet veel goeds te zeggen. Kou en regen voerden de hoofdtoon. Voor mensen niet zo leuk. Wat vonden de bomen ervan? Die houden wel van regen. Droogte bemoeilijkt de opname van water en de hierin opgeloste voedingsstoffen uit de grond, zodat de ontwikkeling van de boom wordt geremd. Water in de grond is dus in het algemeen gunstig, als de omstandigheden maar niet zo zijn dat de wortels er in verdrinken omdat er geen lucht meer in de grond overblijft. Omdat het in ons land op de meeste plaatsen wel dikwijls maar niet veel tegelijk heeft geregend, zijn de meeste bomen daar in dit opzicht wel bij gevaren. De abnormaal lage temperaturen daarentegen hebben alle levensprocessen, in de grond en in de hele boom, minder snel doen verlopen waardoor de ontwikkeling juist weer geremd werd. De balans zal van plaats tot plaats verschillen, waarschijnlijk is het gemiddelde resultaat vrij redelijk. Eén lichtpunt is er in elk geval wel. Er is in de afgelopen winter veel zout gebruikt voor de gladheidsbestrijding, in grote delen van ons land veel meer dan "normaal". Dat zou de bomen langs wegen heel veel kwaad gedaan hebben, en de vele regens hebben wat dit betreft ongetwijfeld heilzaam gewerkt doordat het uitspoelen van het zout uit de grond er door bevorderd werd. De vergiftiging van de wortels is daardoor wellicht wat minder en het herstel van de bodemstructuur, die altijd ernstig onder het zout te lijden heeft, wordt er door bevorderd. Dat is althans een goede kant van het slechte weer.

DORDRECHT "BOOMBEWUST".

Eén van onze donateurs meldde ons onlangs enige verheugende feiten op bomengebied in de gemeente Dordrecht. Bij bouwwerkzaamheden bij het station en op het Beverwijcksplein aldaar, werden de bomen tegen beschadiging beschermd, in het eerste geval met planken, in het tweede geval met een houten bekisting. Ook uit het niet gemakkelijk verlenen van kapvergunningen blijkt de "Boombewustheid" van de gemeente Dordrecht!

EERBIED VOOR HET LEVEN, OOK VAN BOMEN.

Langs de provinciale weg door Berg en Terblijt in Limburg was enige tijd geleden ruimte nodig voor het plaatsen van een tribune vanwaar de finish van de W.K. wielrennen kon worden waargenomen. Om die ruimte te verkrijgen vroeg de gemeente toestemming aan de provinciale waterstaat om zeven linden van ± vijftien jaar te mogen verwijderen, op voorwaarde dat de bomen van dezelfde grootte zouden worden teruggeplant. Dit lijkt op het eerste gezicht een redelijke aanpak, maar er zitten enige dubieuze kanten aan. Zo dient men te bedenken dat voor een evenement van enige dagen die zeven bomen zijn opgeofferd. Nu worden er in de bosbouw voortdurend bomen gekapt om hun hout te gebruiken, uit algemeen aanvaarde economische noodzaak dus. Maar in Berg en Terblijt zou men mogen veronderstellen dat die noodzaak er niet was omdat het een sportief gebeuren betrof. Eerbied voor het leven had hier een belangrijke overweging kunnen zijn voor het sparen van de lindebomen. De werkelijkheid is anders. Er viel ter plaatse geld te verdienen, en dus moesten die zeven bomen maar weg! Een bijkomend bezwaar tegen deze handelwijze is dat de kans bestaat dat wanneer men zulke oudere bomen in dezelfde grootte terugplant, deze maar langzaam weer op gang komen, en jarenlang zichtbaar achterblijven bij de overige beplanting. Dat maakt het wegbeeld er niet mooier op. De Bomenstichting heeft, zonder succes, getracht deze gang van zaken te verhinderen, zowel wegens het kappen van zeven gezonde bomen als vanwege het benadelen van het algemeen belang ten gunste van het plaatselijke belang. Door overhaaste uitvoering van het desbetreffende raadsbesluit wist de gemeente ieder verder overleg de pas af te snijden.

OVER BOMENBANKEN

In de periode die achter ons ligt, viel alom een verheugende toename in de belangstelling voor bomen en hun behoud waar te nemen. Als gevolg daarvan werd op verschillende plaatsen in ons land getracht, bomen die bij werken in uitvoering moesten verdwijnen niet om te hakken maar een nieuwe standplaats te geven. Een loffelijk streven, dat in de praktijk echter nog al eens tegenviel, omdat bomen zoals alle levende wezens nu eenmaal enige tijd van voorbereiding nodig hebben om een sterke ingreep in hun levensfunctie te kunnen verdragen, terwijl de gedachte aan overplanten vaak pas op het laatste moment ontstond. Op sommige plaatsen, zoals bijv. in nieuwbouwwijken bestaat behoefte aan wat grotere bomen. Om vraag naar en aanbod van grotere bomen te registreren zijn z.g. bomenbanken opgericht. Dit zijn particuliere bedrijven die grote bomen op papier "in voorraad" hebben om in voorkomende gevallen aan de vraag te kunnen voldoen.

Wanneer op die manier bomen het leven kunnen behouden die anders onherroepelijk gedood zouden zijn, kan dit alleen maar geprezen worden. Er zitten echter ook enige kanten aan die minder plezierig zijn. Immers wordt hier de mogelijkheid geschapen, en wordt het aantrekkelijk gemaakt om een boom waar men tijdelijk last van heeft maar eventjes op te offeren, en later te vervangen door een andere via de bomenbank. Men gaat daardoor nog wat gemakkelijker dan vroeger denken over het verwijderen van oudere bomen, terwijl het uitgangspunt juist het in leven houden van bomen was. In zekere zin dus een averechtse ontwikkeling, die niet valt toe te juichen.

Indien men ertoe besluit "grote" bomen, via een bomenbank, te planten, moet men zich ervan bewust zijn, dat dit alleen zin heeft als de bomen lange tijd deskundig begeleid worden. Het is onverstandig bepaalde maatregelen achterwege te laten om de kosten te drukken; de kans is dan groot dat de bomen sterven of zolang stil blijven staan in hun ontwikkeling, dat men even goed kleinere bomen had kunnen planten. Sommige bomen zijn gemakkelijker verplantbaar dan andere. Erg moeilijk verplantbaar zijn berk, es, haagbeuk en noot, gemakkelijker verplantbaar zijn o.a. iep, linde, populier, wilg en plataan.

NOG EEN AANTAL DIASERIES VERKRIJGBAAR!

De diaserie "de boom en zijn veelzijdigheid" die de Bomenstichting in 1978 uitgaf is bijna uitverkocht. Er zijn nog 30 series verkrijgbaar. U kunt dus nog een diaserie aanschaffen.

De prijs bedraagt voor een serie met instructieboekje, maar zonder geluid f 28,50

een serie met instructieboekje en geluidscassette f 44,00

een serie met instructieboekje en geluidsband f 47,50

U kunt de diaserie bestellen door het juiste bedrag over te maken op gironummer 2108755 t.n.v. Bomenstichting Zeist, onder vermelding van "de boom en zijn veelzijdigheid", "zonder geluid", "met geluidsband" of "met cassette".

HERUITGAVE IONA TUINENGIDS.

De IONA tuinengids, die jarenlang niet meer verkrijgbaar was, is heruitgegeven door de Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde. In deze gids zijn interessante voor het publiek toegankelijke cultuurtuinen in Nederland opgenomen.

Bij elke genoemde "tuin" volgt een korte beschrijving en informatie over toegangstijden, hoeveel de toegang kost, waar men inlichtingen over deze tuin kan krijgen, en wie de eigenaar is. De gids is geheel bijgewerkt en voorzien van gekleurde bladzijden die de verschillende hoofdstukken aangeven. De gids is o.a. uitgebreid met tuinen en parken met een educatief karakter.

De IONA-gids is een onmisbaar boekje, wanneer men excursies naar cultuurtuinen wil maken of organiseren in eigen land. De IONA tuinengids is o.a. verkrijgbaar bij de Bomenstichting. Men kan deze bestellen door f 12,50 per exemplaar over te maken op giro nr. 2108755 t.n.v. Bomenstichting, Zeist, onder vermelding van IONA tuinengids. De gids wordt u dan thuisgezonden.

NIEUWE INFORMATIEBLADEN BOMENSTICHTING.

In de serie informatiebladen zijn intussen twee nieuwe nummers verschenen:

Nr. 24. De Waarde van Bomen. Wat is een boom waard? Het is moeilijk dat in geld uit te drukken. Toch zijn er methoden ontwikkeld om de geldwaarde te bepalen. Eén van die methoden (van Ir. A. Raad) wordt naar voren gebracht. De waardebeoordeling kan van belang zijn bij beschadiging van bomen, verplanting, maar ook i.v.m. de noodzaak om bomen te behouden.

Nr. 25. Houtwallen, beheer en onderhoud. Houtwallen hebben eeuwenlang een functie gehad voor de landbouwer. Zij vormden een scheiding tussen bouwland en omliggende gebieden als bescherming tegen wildschade, of tegen bepaalde weersinvloeden. Bovendien vormden de wallen een bron voor brandhout boerengeriefhout e.d.. Sedert de uitvinding van het prikkeldraad en het gebruik van andere energiebronnen zijn vele houtwallen, verwaarloosd of geheel verdwenen. Bestelling van deze en reeds eerder verschenen informatiebladen is mogelijk door overmaking van f 2,- per blad op postgiro 2108755 t.n.v. Bomenstichting, Zeist, onder vermelding van het gewenste nummer. U krijgt het bestelde dan toegezonden. Bovendien bestaat de mogelijkheid een informatiemap met alle informatiebladen te bestellen à f 15,-.